

WYROK

Warszawa, 27 sierpnia 2026 r.

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodniczący: Emil Kuriata

Protokolantka: Aldona Karpińska

po rozpoznaniu na rozprawie odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej 13 lipca 2026 r. przez wykonawcę Move-X sp. z o.o. z siedzibą w Milanówku, w postępowaniu prowadzonym przez zamawiającego Szpital Kliniczny im. dr. E. Warmińskiego Politechniki Bydgoskiej - SPZOZ w Bydgoszczy,

orzeka:

1. Uwzględnia odwołanie i nakazuje zamawiającemu:

A) dokonanie zmiany opisu przedmiotu zamówienia w sposób, który umożliwi zachowanie zasad uczciwej konkurencji przez modyfikację opisu przedmiotu zamówienia w zakresie wymagań wskazanych w załączniku nr 8b do SWZ (pkt 7), przez:

- usunięcie wskazanego wymogu, jako nieproporcjonalnego do przedmiotu zamówienia i ograniczającego konkurencję, lub alternatywnie

- potwierdzenie, że zamawiający uzna za spełnienie tego warunku sytuację, w której wszystkie komponenty systemu RTG zostaną dostarczone przez jednego producenta systemu, objęte jedną deklaracją zgodności CE potwierdzającą, że całość została przetestowana i skonfigurowana jako kompletny system na etapie produkcyjnym, niezależnie od faktycznego producenta poszczególnych podzespołów.

B) dokonanie zmiany kryteriów oceny ofert w zakresie punktu 8 załącznika nr 8b i usunięcie jako rozwiązania punktowanego wymagania by detektor był wyprodukowany przez producenta aparatu RTG.

2. Kosztami postępowania obciąża zamawiającego Szpital Kliniczny im. dr. E. Warmińskiego Politechniki Bydgoskiej - SPZOZ w Bydgoszczy i:

2.1. zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 15 000 zł 00 gr (słownie: piętnaście tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez wykonawcę Move-X sp. z o.o.

z siedzibą w Milanówku, tytułem wpisu od odwołania oraz kwotę 3 600 zł 00 gr (słownie: trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) poniesioną przez wykonawcę Move-X sp. z o.o. z siedzibą w Milanówku, tytułem wynagrodzenia pełnomocnika,

2.2. zasądza od zamawiającego Szpitala Klinicznego im. dr. E. Warmińskiego Politechniki Bydgoskiej - SPZOZ w Bydgoszczy na rzecz wykonawcy Move-X sp. z o.o. z siedzibą

w Milanówku łącznie kwotę 18 600 zł 00 gr (słownie: osiemnaście tysięcy sześćset złotych zero groszy) poniesioną przez wykonawcę Move-X sp. z o.o. z siedzibą w Milanówku, stanowiącą koszty postępowania odwoławczego.

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Zamówień Publicznych.

Przewodniczący:.....

Uzasadnienie

Zamawiający – Szpital Kliniczny im. dr. E. Warmińskiego Politechniki Bydgoskiej - SPZOZ w Bydgoszczy prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, pn. „Dostawa aparatu rentgenowskiego z adaptacją pomieszczeń do Szpitala Klinicznego im. dr. Emila Warmińskiego Politechniki Bydgoskiej – SPZOZ w Bydgoszczy”.

13 lipca 2026 roku, wykonawca Move-X sp. z o.o. z siedzibą w Milanówku (dalej „odwołujący”) wniósł odwołanie do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej.

Odwołujący zarzucił zamawiającemu naruszenie:

1.art. 99 ust. 1-6 oraz art. 16 pkt 1-3 ustawy PZP, przez opisanie przedmiotu zamówienia w sposób eliminujący z postępowania innych producentów niż Philips nieuwzględniający rzeczywistych potrzeb Zamawiającego, nieproporcjonalny, mający wpływ na sporządzenie oferty i skutkujący opisaniem wymagań wykraczających poza obiektywnie uzasadnione potrzeby Zamawiającego, w sposób ograniczający konkurencję i równe traktowanie Wykonawców, poprzez postawienie następujących wymagań:

a) poprzez wymaganie zawarte w punkcie 7 załącznika nr 8b do SWZ stanowiącego opis przedmiotu zamówienia, opisane następująco: „Wszystkie podstawowe elementy aparatu jak stół, statyw, zawieszenie sufitowe, generator, oprogramowanie stacji technika zostały wyprodukowane przez jednego producenta”,

a w konsekwencji naruszenie również:

2.art. 99 ust. 2 ustawy PZP, przez sporządzenie SWZ w zakresie opisu przedmiotu zamówienia (w zakresie parametrów dotyczących produktu) w sposób utrudniający i ograniczający uczciwą konkurencję, przez taki ich dobór, który uniemożliwia złożenie Odwołującemu konkurencyjnej oferty, uwzględniającej produkty, które spełniają wszystkie niezbędne oczekiwania związane z ich użytkowaniem, wskazujący na produkty określonego producenta;

a nadto:

3.art. 239 ust. 1 i 2 Pzp w zw. z art. 240 ust. 1 i 2 oraz art. 242 ust. 1 i ust. 2 Pzp, przez ustalenie kryterium oceny ofert w punkcie 8 załącznika nr 8b, w zakresie jakości w sposób niezwiązany z przedmiotem zamówienia, a jedynie zmierzający do nieuzasadnionego ograniczenia konkurencji i wyboru konkretnego wykonawcy w postępowaniu z ograniczeniem możliwości konkurencyjności ofertami przez Wykonawców, przez punktowanie wyprodukowania detektora przez producenta aparatu RTG;

a w konsekwencji:

4.art. 16 pkt 1 i 3 w zw. z art. 17 ust. 1-2 ustawy PZP, przez sformułowanie w opisie przedmiotu zamówienia w pozycji 7 takiego wymagania, które powoduje, iż w zasadzie wyłącznie Wykonawca oferujący rozwiązania Philips jest w stanie złożyć ofertę, a nadto zastosowanie w postępowaniu parametrów ocenianych niezapewniających najlepszej jakości uzasadnionej charakterem zamówienia i nieprowadzących do uzyskania najlepszych efektów zamówienia w stosunku do poniesionych nakładów, ograniczając w sposób pośredni konkurencję i równe traktowanie wykonawców, poprzez założenie przydzielenia punktów w kryterium jakości jednemu wykonawcy Philips.

Odwołujący wnioskuję o:

- 1)rozpoznanie merytoryczne odwołania i uwzględnienie odwołania w całości oraz
- 2)nakazanie Zamawiającemu dokonania zmiany opisu przedmiotu zamówienia w sposób umożliwiający złożenie oferty przez Odwołującego, a zatem przez modyfikację opisu przedmiotu zamówienia w zakresie wymagań wskazanych w załączniku nr 8b do SWZ (pkt 7), przez
 - a)Usunięcie wskazanego wymogu jako nieproporcjonalnego do przedmiotu zamówienia i ograniczającego konkurencję, lub alternatywnie
 - b)potwierdzenie, że Zamawiający uzna za spełnienie tego warunku sytuację, w której wszystkie komponenty systemu RTG zostaną dostarczone przez jednego producenta systemu, objęte jedną deklaracją zgodności CE potwierdzającą, że całość została przetestowana i skonfigurowana jako kompletny system na etapie produkcyjnym, niezależnie od faktycznego producenta poszczególnych podzespołów.
- 3)Nakazanie Zamawiającemu dokonania zmiany kryteriów oceny ofert w zakresie punktu 8 załącznika nr 8b i usunięcie jako rozwiązania punktowanego wymagania by detektor był wyprodukowany przez producenta aparatu RTG;
- 4)Dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z dokumentów:
 - a)SWZ wraz z załącznikami (w dokumentacji postępowania), na potwierdzenie, iż Zamawiający podał w opisie przedmiotu zamówienia kwestionowane parametry jako wymagania zamawianego systemu, a także ustalił jeden z parametrów jakościowych w sposób ograniczający konkurencyjność i powodujący, że w powiązaniu z kwestionowanymi elementami opisu przedmiotu zamówienia, jak również innymi parametrami ograniczającymi konkurencję, wyłącznie producent Philips jest w stanie uzyskać punkty w pozycji 8 załącznika nr 8b do SWZ.
 - b)Pozostała dokumentacja postępowania prowadzonego przez Zamawiającego w tym samym zakresie –w tym pytania i odpowiedzi na pytania wykonawców na potwierdzenie, iż Zamawiający nie zmienił kwestionowanych parametrów, mimo żądania złożonego przez Wykonawcę
 - c)Oznaczony Dowód nr 1: przykładowa strona OEM Siemens wraz z tłumaczeniem na potwierdzenie, iż standardem rynkowym jest korzystanie z komponentów produkowanych przez różnych producentów, którzy zapewniają kompatybilność swoich produktów z produktami innych producentów;
 - d)Oznaczony dowód nr 2: Wykaz postępowań (excel) organizowanych w ostatnim czasie na aparaty RTG wraz z załącznikami, w celu wykazania faktu, iż w postępowaniach w których komponenty mają być wyprodukowane przez jednego producenta, oferty składają pojedynczy wykonawcy, w sytuacji zaś gdy wymóg taki nie jest formułowany, postępowanie prowadzone jest w warunkach konkurencyjności;
- 5)zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego od Zamawiającego na rzecz Odwołującego, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Odwołujący wskazał, że posiada interes w uzyskaniu przedmiotowego zamówienia oraz może ponieść szkodę w wyniku naruszenia przez Zamawiającego powołanych w odwołaniu przepisów ustawy Pzp. Odwołujący jest zainteresowany uzyskaniem przedmiotowego zamówienia. Po analizie treści dokumentacji zamówienia Odwołujący stwierdził jednak, że nie może ubiegać się o niniejsze zamówienie, bowiem Zamawiający opisał przedmiot zamówienia naruszając zasadę proporcjonalności wymagań w stosunku do faktycznych potrzeb Zamawiającego, które nie są w żaden sposób uzasadnione z poziomu użytkownika,

a jednocześnie wymagania Zamawiającego zamykają możliwość konkurencji produktami innymi niż produkt firmy Philips. W konsekwencji w sytuacji, gdy treść SWZ w zakresie opisu przedmiotu zamówienia została sformułowana w sposób sprzeczny z ustawą Pzp, Odwołujący utracił możliwość uzyskania przedmiotowego zamówienia i nie może liczyć na wybór jego oferty, a następnie realizację umowy. Wynika to z faktu, iż Zamawiający postawił wymagania co do przedmiotu zamówienia, które nie są uzasadnione z poziomu użytkownika produktu,

a jednocześnie wykluczają Wykonawcę z możliwości złożenia oferty na produktach spełniających wszystkie wymagania użytkowe, na tym samym poziomie zaawansowania technologicznego i gwarantującym te same funkcjonalności, których oczekuje Zamawiający zgodnie z opisem przedmiotu zamówienia, z wyjątkiem tych zakwestionowanych. Jednocześnie Zamawiający w taki sposób dodatkowo kształtuje kryteria oceny jakościowej oferty, że dodatkową punktację otrzymać może w pozycji 8 wyłącznie Philips. Tym samym Odwołujący wprost może ponieść szkodę w związku z bezprawnymi działaniami Zamawiającego, ponieważ przedmiot zamówienia opisany jest w sposób uniemożliwiający mu złożenie oferty. W konsekwencji już na etapie ogłoszenia postępowania Odwołujący traci możliwość uzyskania zamówienia. Usunięcie naruszeń Zamawiającego, których dokonał

w rzeczonych zapisach, stanowić będzie podstawę dla Odwołującego do udziału w niniejszym postępowaniu i możliwość realizacji zamówienia publicznego. Należy również mieć na względzie, że prowadzenie postępowania zgodnie z przepisami prawa, w tym w szczególności w tak istotnych obszarach jak opis przedmiotu zamówienia, jest obowiązkiem każdego Zamawiającego. Wskazywanie w postępowaniu parametrów nie wynikających z usprawiedliwionych potrzeb Zamawiającego prowadzi do pozbawienia możliwości konkurencji przez Wykonawców w postępowaniu i uzyskania zamówienia.

Zamawiający złożył pisemną odpowiedź na odwołanie, w której wniósł o oddalenie odwołania w całości.

Odwołujący złożył dodatkowe pismo w sprawie z powołaniem szeregu dowodów, potwierdzających stanowisko odwołującego.

Izba ustaliła i zważyła, co następuje.

Zamawiający prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego z zastosowaniem przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych wymaganych przy procedurze, której wartość szacunkowa zamówienia przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Krajowa Izba Odwoławcza stwierdziła, że odwołujący posiada interes w uzyskaniu przedmiotowego zamówienia, kwalifikowany możliwością poniesienia szkody w wyniku naruszenia przez zamawiającego przepisów ustawy, o których mowa w art. 505 ust. 1 ustawy Pzp, co uprawniało go do złożenia odwołania.

Izba stwierdziła, że nie zachodzą przesłanki do odrzucenia odwołania.

Uwzględniając dokumentację z przedmiotowego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, jak również biorąc pod uwagę oświadczenia i stanowiska stron złożone w pismach procesowych jak też podczas rozprawy Izba stwierdziła,

że odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Krajowej Izby Odwoławczej zarzuty odwołującego są zasadne. Krajowa Izba Odwoławcza dzieląc w całości stanowisko odwołującego (za wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z 25.08.2015 r., sygn. akt: XXIII Ga 1072/15: „Izba ma prawo podzielić zarzuty

i wartościową argumentację jednego z uczestników, zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów”), wskazuje, co następuje.

Odwołujący wskazał, że opis przedmiotu zamówienia, w którym Zamawiający nakazuje pochodzenie głównych elementów aparatu od jednego producenta, by były przez jednego producenta wyprodukowane zamyka konkurencję w tym postępowaniu uniemożliwiając złożenie oferty Odwołującemu. Jedynym producentem, który jest w stanie złożyć ofertę jest wykonawca będący dystrybutorem produktów Philips.

Odwołujący wskazał, że przeprowadził analizę rynku co potwierdzone zostanie stosownymi dowodami, że konstrukcja opisu przedmiotu zamówienia zgodnie z którą elementy aparatu wskazane w SWZ miałyby być wyprodukowane przez jednego producenta nie pozwala na złożenie oferty żadnemu innemu producentowi niż Philips. Wynika to z faktu, iż poza parametrem kwestionowanym inne parametry w powiązaniu z całością opisu przedmiotu zamówienia uniemożliwiają złożenie oferty na innym produkcie niż produkt Philipsa.

Odwołujący zaznaczył, że spełnia wszystkie parametry techniczne postawione przez Zamawiającego z wyjątkiem parametru pochodzenia głównych elementów aparatu od jednego producenta, co jest wymogiem nieuzasadnionym. Poza wymaganiem wskazanym w punkcie 7 załącznika nr 8b, wymagania opisu przedmiotu zamówienia są opisane w taki sposób, żeby poza Philipsem, żaden inny producent nie był w stanie zaoferować swojego produktu. Spośród różnego rodzaju parametrów poszczególni producenci nie spełniają od jednego do kilku parametrów. O zasadności stawiania różnych parametrów technicznych niespełnionych przez poszczególnych producentów, Odwołujący nie będzie się wypowiadał, bowiem nie jest rolą Odwołującego walka o zmiany parametrów, które on sam spełnia. Dla Odwołującego kluczowe jest wymaganie, które zostało ukształtowane w punkcie 7 i 8 załącznika nr 8b, które nie jest wymaganiem uzasadnionym z poziomu wymagań użytkownika, natomiast uniemożliwia złożenie oferty Odwołującemu.

Okazuje się bowiem, że Odwołujący spełnia komplet wymagań funkcjonalnych – wszystkie parametry produktu i jego poszczególnych elementów, ale nie może złożyć oferty, bowiem Zamawiający wymaga, by pewne komponenty aparatu były wyprodukowane w jednej fabryce. Dotyczy to generatora, oprogramowania i punktowanego dodatkowo detektora.

Odwołujący zwraca uwagę, że poza nim wymagań pochodzenia określonych przez Zamawiającego komponentów od jednego producenta nie spełniają również aparaty RTG chociażby takich producentów jak Agfa, Fujifilm, Samsung czy Primax. Okazuje się zatem,

że wskazanym wymaganiem Zamawiający wyłączył z możliwości złożenia oferty poza Odwołującym również innych wiodących producentów aparatów RTG. Pojawia się pytanie

o to, czy istotnie Ci producenci z powodzeniem od wielu lat realizujący zamówienia dla podmiotów w całej Europie, mają nieprawidłowo skonstruowane aparaty, czy też nie znajdują się na aparatach RTG, skoro oferują je bez pochodzenia komponentów z jednej fabryki?

Pojawia się dodatkowo retoryczne pytanie, dlaczego Zamawiający ujął w tych komponentach, których wymaga jedynie niewielki zakres składników aparatu, a nie na przykład lampę czy detektor jako element obligatoryjny, które to elementy obok generatora mają dokładnie taką samą wagę merytoryczną dla działania aparatu jak generator, czy oprogramowanie, a lampa ma znaczenie zasadnicze. Innych parametrów opisanych przez Zamawiającego nie spełniają produkty takich producentów jak GE, Carestream, GMM, New Oriental, Moviplan, Siemens, czy Unitedimaging. Dotyczy to w szczególności parametrów takich jak długość blatu, odległości blatu od podłogi czy wymagań co do obciążenia stołu.

Przenosząc powyższe wymaganie wyprodukowania komponentów aparatu w jednej fabryce na grunt warunków rynkowych wskazać należy co następuje.

W praktyce żaden producent poza bardzo ograniczonym kręgiem producentów, nie wytwarza samodzielnie wszystkich komponentów aparatu RTG i takie rozbieżności poszczególnych komponentów pomiędzy różnych producentów jest standardem w branży. Wymaganie by wszystkie bądź większość elementów przedmiotu zamówienia były wyprodukowane przez jednego producenta w sposób zasadniczy ogranicza konkurencję, eliminując wszystkie rozwiązania rynkowe, które są zgodne funkcjonalnie z wymaganiami Zamawiającego, a także zapewniają pełną odpowiedzialność producenta systemu za jakość i kompatybilność poszczególnych komponentów systemu.

W obecnym brzmieniu wymaganie zawarte w punkcie 7 i 8 wymagań ogólnych załącznika nr 8b w sposób istotny ogranicza konkurencję, ponieważ w praktyce wyklucza rozwiązania systemowe oparte na integracji komponentów różnych producentów, które stanowią standard rynkowy i są powszechnie stosowane w nowoczesnych pracowniach radiologicznych. Odwołujący podkreśla, że z punktu widzenia bezpieczeństwa użytkownika, jakości obrazowania oraz odpowiedzialności serwisowej kluczowe znaczenie ma integracja systemowa oraz objęcie całości jedną odpowiedzialnością producenta, a nie fakt fizycznego wyprodukowania niektórych komponentów przez ten sam podmiot (w jednej fabryce). Nowoczesne systemy RTG bardzo często wykorzystują wyspecjalizowane komponenty (np. lampy, detektory, oprogramowanie), które są projektowane i produkowane przez dedykowanych dla tych komponentów producentów, a następnie integrowane w spójny system przez producenta aparatu. Dowodem na takie działania jest chociażby dowód nr 1 – strona producenta Siemens, który jasno wskazuje, iż jego produkty wykorzystywane są jako komponenty u innych producentów.

Takie rozwiązania zapewniają najwyższą jakość technologii poszczególnych elementów, przy jednoczesnym zachowaniu pełnej zgodności regulacyjnej i odpowiedzialności jednego podmiotu. Utrzymanie w niniejszym postępowaniu wymogu w obecnym brzmieniu nie znajduje uzasadnienia funkcjonalnego i prowadzi – w powiązaniu z pozostałymi kwestionowanymi wymaganiami do jednoznacznego wskazania producenta aparatu RTG, jakim jest aparat producenta Philips, a przez to do nieuzasadnionego całkowitego zamknięcia konkurencji w tym postępowaniu.

Zamawiający zamiast opisać kompatybilność i jej zakres postawił wymaganie, które w powiązaniu z pozostałymi parametrami technicznymi opisanym w załączniku nr 8b spełnia jedynie jeden producent na rynku, tj. Philips. Produkt oferowany przez Odwołującego, z którym zamierzał on złożyć ofertę spełnia wszystkie

parametry wymagane przez Zamawiającego,

z wyłączeniem kwestionowanego wymagania ogólnego co do generatora, oprogramowania

i detektora (ostatni – parametr punktowany). W ocenie Odwołującego postawienie takiego wymagania, które nie jest jednocześnie uzasadnione w żadnej mierze potrzebą Zamawiającego powoduje, iż konkurencyjność jest w niniejszym postępowaniu całkowicie zaburzona. Zasadą rynkową w sprzeczności do diagnostyki obrazowej jest podejście, polegające na tym, iż producenci aparatury do diagnostyki RTG produkują tak zwaną mechanikę,

tj. zawieszenie sufitowe, statyw, stół, natomiast komponenty specjalistyczne, tj. lampa, generator, detektor czy oprogramowanie to elementy systemu, które produkują wysoko wyspecjalizowane podmioty, których głównym przedmiotem działalności jest produkcja tych właśnie komponentów, pozostających w kompatybilności z produktami producentów samych aparatów. O tym, iż wymaganie takie jak stawia je Zamawiający nie jest wymaganiem ujednoliconym i mającym realne przełożenie na funkcjonalność całości systemu do obrazowania RTG świadczy bardzo rozbieżne podejście do takich wymagań u różnych Zamawiających, mające jednak określone skutki w ograniczaniu konkurencji

w postępowaniach, w tym również w ramach niniejszego postępowania.

W różnych postępowaniach Zamawiający metodycznie do mechaniki – stół, kolumna, statyw, dokładają wymaganie by – np. tak jak w tym postępowaniu generator/oprogramowanie pochodziły od tego samego producenta, czym zamykają dostęp do postępowania wykonawcom innym niż Ci odnośnie których konstruowane są wymagania w postępowaniu. W zależności od ustalenia komponentów, które mają być włączone w to wymaganie do postępowania przystępują bardzo konkretni Wykonawcy oferujący produkty określonych producentów. W powiązaniu z jednym – dwoma parametrami szczegółowymi faktycznie ofertę może złożyć wykonawca oferujący rozwiązania konkretnego opisanego połączeniem parametrów producenta. Przykładowe wskazania ostatnich postępowania w który w taki sposób ograniczana była konkurencyjność z przełożeniem na ilość składanych ofert prezentuje dowód nr 2 załączony do odwołania. Z załączonego zestawienia wynika wprost,

że tam gdzie do wymagania dołączony jest warunek wyprodukowania komponentów dodatkowych w postaci generatora czy detektora, czy lampy przez jednego producenta wraz z mechaniką, w postępowaniu występuje jeden wykonawca. Tam natomiast, gdzie takie wymaganie nie pojawia się albo pozostawione jest objęcie komponentów jedną certyfikacją, otwiera się konkurencyjność. Oczywiście takie wymagania zawsze powiązane są z pewnymi precyzyjnymi parametrami szczegółowymi, które tak jak w niniejszym przypadku są dodatkowym ograniczeniem w składaniu ofert przez konkurujące firmy.

Załączone zestawienie wskazuje także na różne podejście do wymagania wyprodukowania komponentów dodatkowo (lampa/generator czy oprogramowanie) przez jednego producenta. Wymóg ten nie jest standardowym wymaganiem, a w konsekwencji - co wynika z różnego podejścia różnych Zamawiających nie jest obiektywnie uzasadnioną potrzebą jednostek,

w których realizowane są badania obrazowe.

Odwołujący wskazał, że w sytuacji jak w niniejszym postępowaniu dołączenie wymogu wyprodukowania generatora przez jednego producenta, a także oprogramowania

z jednoczesnym postawieniem wymagań w parametrach technicznych dopuszczone są wyłącznie produkty Philips. Przez określenie tożsamości producenta jako minimalnego wymogu technicznego w specyfikacji aparatu RTG, Zamawiający zdefiniował przedmiot zamówienia w taki sposób, że nałożył wymóg nieuzasadnionego ograniczenia konkurencji

i zawężenia liczby wykonawców zdolnych do składania ważnych, technicznie zgodnych ofert. Zgodnie z art. 99 ust. 1 ustawy PZP zamawiający jest zobowiązany do precyzyjnego określenia przedmiotu zamówień w taki sposób, aby zapewnić porównywalność ofert składanych na podstawie jasnej i znanej treści wymagań technicznych. Opis przedmiotu zamówienia powinien określać cechy, które determinują spełnienie celu postępowania, a nie źródło pochodzenia produktu sprowadzające się do konkretnego producenta.

Przy ustalaniu wymagań dotyczących zakupu dla złożonych urządzeń określonych

w specyfikacji technicznej, "tożsamość producenta" między poszczególnymi komponentami nie może być prawnie określana jako minimalny wymóg techniczny/parametr, ponieważ kompatybilność producenta/tożsamość producenta nie może być definiowana ani oceniana

z technicznego punktu widzenia w porównaniu z kompatybilnością nie-producenta, bowiem sam producent nie stanowi różnicy technicznej w produkcji. Jednocześnie uczestnicy rynku produkujący/dystrybuujący komponenty/produkty są już wykluczeni z możliwości składania ofert, tzn. tylko producenci produkujący określone komponenty systemu mają możliwość złożenia ofert.

W przypadku niniejszego postępowania oznacza to, że oferty mogą złożyć tylko wykonawcy, którzy są zarówno producentami podłogowej kolumny lampy, generatora RTG, stołu i statywu oraz oprogramowania, które samo w sobie

jest niemal zawsze realizowane przez zewnętrzne podmioty. Nie pozwala to podmiotom gospodarczym produkującym i/lub dystrybuującym aparaty czy komponenty, których producenci nie są identyczni składać oferty, mimo że produkty są ze sobą technicznie i medycznie kompatybilne i z sukcesem od lat funkcjonują na rynku. Zgodność "fabryki" lub tożsamość nie mogą być zatem traktowane jako parametr techniczny, ponieważ nie ma uzasadnienia do tego wymagania, a warunek tego restrykcyjnego wymogu nie jest proporcjonalny do interesu publicznego zdefiniowanego przez zasadę konkurencyjności, równego traktowania i proporcjonalności, a zatem wymóg ten jest niezgodny z prawem.

Z medycznego punktu widzenia przedmiot zamówienia publicznego można ocenić na podstawie cech technicznych produktu oraz powiązanych usług (np. instalacja, szkolenie, serwis itp.). Kryteria te są całkowicie niezależne od producenta poszczególnych urządzeń (np. statywu, stołu, zawieszenia sufitowego, generatora promieniowania rentgenowskiego czy lampy, czy też innych elementów, które można byłoby objąć wyprodukowaniem w jednej fabryce). Najbardziej znani na świecie producenci OEM (czyli firmy produkujące pojedyncze urządzenia dla innych producentów systemów) nie produkują np. lamp rentgenowskich, jak i generatorów rentgenowskich równocześnie, na przykład:

- Varex Imaging, być może największy i najbardziej znany producent OEM lamp rentgenowskich, produkuje między innymi lampy rentgenowskie i oprogramowanie sterujące, ale nie generatory rentgenowskie;
- CPI International Inc., być może największy i najbardziej znany OEM producent generatorów rentgenowskich, produkuje wyłącznie generatory rentgenowskie, a nie lampy rentgenowskie, czy oprogramowanie
- IAE S.p.A. jest największym i światowym producentem lamp rentgenowskich w Europie, ale nie produkuje generatorów rentgenowskich.
- Spellman High Voltage Electronics Corporation jest jednym z czołowych producentów generatorów komputerowych OEM na świecie i działa również w segmencie tradycyjnej produkcji generatorów rentgenowskich, jednak ta firma nie produkuje lamp rentgenowskich.

Przykładowo wskazani wyżej producenci poszczególnych komponentów do systemów RTG wskazują na swoich stronach, iż kluczowa w działaniu systemu obrazowania RTG jest kompatybilność komponentów, co zapewniają przez swoje specjalistyczne ukierunkowanie na produkcję łączonych następnie w system komponentów. Kluczowy w tym zakresie jest sposób integracji systemu, co zapewnia jego producent, zachowując jednocześnie najwyższą światową jakość komponentów, które produkowane są przez wyspecjalizowane w tym kierunku OEM – fabryki.

Nota bene, śledząc rozwój wskazanych wyżej producentów komponentów należy zauważyć, że zarówno Varex Imaging, jak i CPI International pochodzą od wspólnej pierwotnie firmy: Varian Associates, Inc., założonej w 1948 roku. CPI wydzieliło się z Varian w 1995 roku i od tego czasu ani CPI, ani jego następca, Varex Imaging, nie produkowali obu produktów poprzednika, co – biorąc pod uwagę globalną działalność obu firm – wyraźnie nie stanowi wady ani medycznego, ani innego – ani dla obu firm, ani dla ich klientów, ani dla instytucji opieki zdrowotnej i ich personelu, ani dla pacjentów.

Wskazani wyżej producenci są wiodący pod względem pożądaných wyników technicznych i długiej żywotności lamp. Generatory rentgenowskie Spellman są zaprojektowane do współpracy z produktami większości czołowych producentów lamp rentgenowskich.

Z kolei Dział OEM Siemens Healthineers podkreśla również na swojej stronie internetowej, że jej generatory rentgenowskie "obsługują lampy firm trzecich oraz detektory AEC innych producentów".

Tym samym kluczowe i oczywiste jest, aby urządzenia zintegrowane w systemie były ze sobą kompatybilne niezależnie od producenta, a kompatybilność producenta nie jest istotnym wymogiem nigdzie na świecie. Cały system obrazowania, który oferuje Odwołujący w pełni spełnia wymagania określone przez Zamawiającego, z wyjątkiem kwestionowanych parametrów/żądań co do produkcji. Wszystkie elementy są certyfikowane i testowane, a ich przeznaczenie, bezpieczeństwo i wydajność są w pełni gwarantowane dzięki zgodności

z normami. Skuteczność, jakość i bezpieczeństwo diagnostyki obrazowej nie są związane

z kompatybilnością producenta, której wymaga Zamawiający w postępowaniu. Nie ma znanego sposobu, aby na podstawie wyprodukowanych zdjęć rentgenowskich ustalić, jaki typ lampy rentgenowskiej lub generatora rentgenowskiego został użyty do ich wyprodukowania, ani od którego producenta. Te informacje mogą być uwzględnione w metadanych obrazów DICOM, ale poza tym obrazy są nieodróżnialne. Każdy zakup systemu do obrazowania rentgenowskiego w ramach systemu zamówień publicznych dotyczy zakupu systemu, złożonego z komponentów, o których mowa w zarzucie. Żadna specyfikacja producentka odnosząca się do poszczególnych komponentów systemu nie definiuje konieczności pracy wyłącznie z urządzeniami tego samego producenta i nie stawia wymagań technicznych czy cech wykraczających poza powszechnie akceptowaną i konieczną kompatybilność systemową. Kompatybilność systemu oznacza łączną, niezawodną pracę zakupionych jednostek produktowych oraz zapewnienie serwisowania, co nie jest tym samym co tożsamość producenta czy kompatybilność systemu, lecz stanowi niezależny wymóg umowny i techniczny.

Krajowa Izba Odwoławcza stwierdziła, że zasadne są twierdzenia odwołującego, poparte odpowiednim materiałem dowodowym, który potwierdza, że opis dokonany przez zamawiającego narusza zasadę uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców oraz zasadę proporcjonalności.

Jak słusznie i prawidłowo wywodził odwołujący, potwierdzeniem odpowiedzialności producenta za system do obrazowania oraz kompatybilności jego komponentów jest bowiem objęcie poszczególnych komponentów systemu jedną deklaracją zgodności i jednym certyfikatem CE dla całego systemu oraz udzielenie przez wykonawcę, a w konsekwencji producenta systemu zadeklarowanej w formularzu ofertowym gwarancji na warunkach określonych w SWZ. To bowiem nie fabryka jednej czy kilku części systemu bierze za niego odpowiedzialność, ale producent systemu (aparatu) jako całości, który za całość bierze odpowiedzialność na podstawie wystawionej deklaracji zgodności i certyfikatu CE.

Koniecznym jest bowiem zwrócenie uwagi, iż obecnie na rynkach światowych daje się zauważyć tendencję do profilowanej produkcji określonych elementów czy podzespołów, dzięki której producenci danych elementów, komponentów czy też poszczególnych części specjalizując się w ich produkcji umożliwiają łatwą i bezproblemową integrację wyprodukowanych przez siebie części do różnych rozwiązań. Przykładami takich działań są chociażby producenci podzespołów komputerowych czy części samochodowych. Taki system funkcjonujący na świecie z jednej strony ułatwia interoperacyjność systemów czy komponentów, z drugiej gwarantuje ich wysoką jakość i łatwość zastępowalności.

Izba nie znalazła podstaw do uwzględnienia stanowiska zamawiającego, który twierdził, że „Zamawiający jako publiczny podmiot leczniczy zobowiązany jest do zabezpieczenia ciągłości udzielania świadczeń zdrowotnych dla pacjentów. W związku z powyższym, Zamawiający dążąc do rozwoju placówki oraz chcąc umożliwić pacjentom dostęp do świadczeń zdrowotnych oraz sprzętu najnowszej technologii, podjął decyzję o zakupie/dostawie wysokospecjalistycznego sprzętu medycznego, jakim jest aparat RTG. W tym miejscu należy wskazać, że wymóg Zamawiającego, aby kluczowe komponenty aparatu RTG (stół, statyw, zawieszenie sufitowe, generator oraz oprogramowanie stacji technika) pochodziły od jednego producenta stanowi obiektywną, uzasadnioną potrzebę Zamawiającego, bowiem aparat RTG będący przedmiotem zamówienia stanowić będzie jedyny aparat tej klasy w szpitalu klinicznym, który zobowiązany jest do zapewnienia ciągłości świadczeń zdrowotnych. Zamawiający kierując się względami prawidłowej i nowoczesnej diagnostyki, rodzajem i specyfiką zabiegów, które będą wykonywane przy pomocy zakupionego sprzętu, potrzebami pacjentów, nie utrudnia uczciwej konkurencji, bowiem ma prawo do zakupu Sprzętu w jak największym stopniu odpowiadających potrzebom prowadzonej przez Zamawiającego działalności diagnostycznej. Zamawiający, kierując się uzasadnionymi potrzebami, zobowiązany jest do eliminacji ryzyka techniczno – eksploatacyjnego zakupionego aparatu RTG. Zamawiający stoi na stanowisku, że aparat RTG, którego istotne elementy pochodzą od jednego producenta, zapewni pełną kompatybilność przy przyszłych aktualizacjach oprogramowania czy rozbudowie systemu. Należy podkreślić, że w przypadku aparatów monolitycznych (jakie w Postępowaniu wymaga Zamawiający) producent wyposaża swoje stacje w jeden zintegrowany system logów systemowych, co pozwala na natychmiastowe zidentyfikowanie, który moduł i w jakim momencie zgłosił błąd. Ponadto, w systemach od jednego producenta, pakiety aktualizacyjne są fabrycznie zwalidowane dla całego urządzenia i nie powodują ryzyka destabilizacji pracy innych podzespołów. Natomiast w systemach tzw. składanych (kiedy elementy pochodzą od różnych producentów) każda aktualizacja oprogramowania np. generatora lub systemu operacyjnego stacji technika niesie ryzyko utraty kompatybilności z pozostałymi elementami (pochodzącymi od różnych producentów). Ponadto, nowoczesne aparaty RTG wymagają ścisłej, rzędu milimetrów, synchronizacji ruchu elementów mechanicznych (np. zawieszenia sufitowego, statywu) z detektorem w stole lub stojaku oraz automatyką kolimacji. W systemach monolitycznych (jakie w tym postępowaniu wymaga Zamawiający) algorytmy te są zaprogramowane w jednym sterowniku głównym. Natomiast w systemach tzw. składanych z wielu różnych elementów, komunikacja ta odbywa się za pomocą dodatkowych zewnętrznych protokołów konwersji sygnałów. Zwiększa to liczbę tzw. punktów krytycznych awarii (czujniki, konwertery, okablowanie różnych marek), których uszkodzenie unieruchamia funkcje automatyczne aparatu. Zakup aparatu RTG jest dla Zamawiającego inwestycją długoterminową, zatem wybór systemu zintegrowanego u źródła daje Zamawiającemu gwarancję najwyższego poziomu bezpieczeństwa oraz płynności pracy (wykonywanie świadczeń zdrowotnych na rzecz pacjentów). W tym miejscu należy również zauważyć,

że posiadanie przez Zamawiającego tylko jednego aparatu RTG oznacza, że jakiegokolwiek przestój wywołany procedurami diagnostycznymi serwisu paraliżuje pracę i rzutuje na bezpieczeństwo i dostępność do świadczeń zdrowotnych dla pacjentów. Zamawiający nie może analizować ryzyka przestoju sprzętu takiej wagi na równi z placówkami wieloprofilowanymi, dysponującymi kilkoma pracownikami RTG, które na taki przestój mogą sobie ewentualnie pozwolić. Co również istotne, w przypadku aparatów monolitycznych jeden producent ponosi pełną odpowiedzialność zarówno za elementy konstrukcji mechanicznej, jak i szeroko rozumianą elektronikę systemu (kod źródłowy oprogramowania,

elektronikę sterującą). Natomiast system tzw. składany może rodzić negatywne skutki organizacyjne i kompetencyjne zwłaszcza w okresie pogwarancyjnym, gdyż w sytuacji awarii aparatu, serwisanci poszczególnych komponentów mogą obarczać się nawzajem odpowiedzialnością za wystąpienie awarii w urządzeniu, co oznacza wydłużony proces przywrócenia aparatu do pracy w celu świadczenia usług zdrowotnych na rzecz pacjentów”.

Jak bowiem słusznie wskazywał odwołujący, kwestie związane z bezpieczeństwem nieprzerwanej pracy urządzenia gwarantują odpowiednie postanowienia wzoru umowy. Znajdują one swoje odzwierciedlenia zarówno do urządzeń, których komponenty zostały wyprodukowane przez jednego producenta, jak i takich, w których poszczególne elementy zostały wyprodukowane przez różnych producentów. W tym miejscu należy podkreślić, że wszyscy producenci komponentów zobligowani są stosować przepisy odpowiednich norm, w taki sposób, aby produkt finalny uzyskał stosowny certyfikat pozwalający na bezpieczne użytkowanie ostatecznie wytworzonego produktu. Ponadto, końcowy produkt oferowany przez danego wykonawcę/producenta, objęty jest przecież odpowiednią gwarancją i serwisem. To na tym wykonawcy spoczywa zatem obowiązek prawidłowej konfiguracji urządzenia i oprogramowania w taki sposób, aby zamawiający mógł bezpiecznie takie urządzenie eksploatować. Należy również zwrócić uwagę, że nawet jeżeli wszystkie komponenty urządzenia byłyby wyprodukowane przez jednego producenta to może się zdarzyć również awaria i takiego urządzenia. Takiej okoliczności nie sposób wykluczyć.

Zdaniem Izby zamawiający nie wykazał usprawiedliwionych potrzeb uzasadniających zastosowanie ograniczenia producenckiego, jaki obecnie znajduje się w SWZ.

Wymóg tzw. "tożsamość producenta" lub "zgodność producenta" określonych komponentów jako minimalnego wymogu, czy też wymogu punkowanego jest sprzeczny z przepisami art. 99 ust. 1-6, art. 241, a także art. 16 ust. 1-3 ustawy Pzp. Przez ustalenie tożsamości producenta komponentów aparatu jako minimalnego wymogu technicznego, zamawiający odmawia dostępu do postępowania podmiotom gospodarczym sprzecznie z zasadą konkurencyjności i równego traktowania wykonawców, co jest nieuzasadnione z poziomu funkcjonalności i zaawansowania technologicznego rozwiązań funkcjonujących z sukcesem na rynku sprzętu medycznego. Należy zwrócić uwagę dodatkowo, że tak wskazany wymóg co do elementów systemu – jako pochodzących od jednego producenta, nie jest jednocześnie opisem jasnym i precyzyjnym, bowiem istotą wymagania zamawiającego powinna być kompatybilność komponentów oraz ich zintegrowanie pod jednym szyldem producenta dla zapewnienia prawidłowych funkcjonalności czy korzystania z warunków gwarancyjnych. Przedmiotem oceny powinna być zgodności między poszczególnymi komponentami i winna być określona jako minimalny wymóg techniczny, którego potwierdzeniem jest certyfikacja systemu jako całości przez producenta systemu. To właśnie podmiot tworzący aparat dobiera komponenty od producentów, z którymi pracuje od lat i zapewnia ich pełną współpracę, a także bierze za tę kompatybilność odpowiedzialność.

Z tego powodu wymaganie podane w załączniku nr 8b – pozycja 7 jest wymaganiem nadmiernym i nieuzasadnionym.

Odnosząc się zaś do kwestionowanego kryterium oceny ofert to wskazać należy, iż również to kryterium nie odpowiada uzasadnionym potrzebom zamawiającego preferując rozwiązanie, które nie będzie dawało żadnych dodatkowych wymiernych efektów dla zamawiającego, a ogranicza jedynie właściwą konkurencję wykonawców.

Izba stwierdziła, że dowody powołane przez odwołującego w sposób bezpośredni obaliły argumentację zamawiającego potwierdzając, że układ parametrów opracowanych przez zamawiającego w kontekście wymagania punktu 7 załącznika nr 8b do SWZ w sposób bezpośredni ogranicza konkurencję, bez jakiegokolwiek wartości dodanej dla zamawiającego, uzasadniającej takie ograniczenie.

Biorąc pod uwagę powyższe, orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku sprawy na podstawie art. 575 ustawy Pzp oraz § 7 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu wysokości wpisu od odwołania (Dz. U. poz. 2437).

Przewodniczący:.....